

Україна напрацьовує нові механізми фінансування водного сектору відповідно до європейських підходів

Datum 15.10.2026
Subjekt Урядовий портал
Region Ukraine
Kategorie Economy, Self-government, Environment

В Україні напрацьовують нові фінансові механізми для розвитку та відновлення водного сектору, зокрема для реалізації планів управління річковими басейнами. Проєкт Стратегії відшкодування витрат на водні послуги, який розробило Мінекономіки, презентували 14 жовтня під час воркшопу «Фінансування інтегрованого управління водними ресурсами в Україні: від пріоритетів до інвестицій та впровадження».

Стратегія має сформулювати прозору, економічно обґрунтовану та соціально збалансовану систему відшкодування витрат відповідно до статті 9 Водної рамкової директиви ЄС. Її основою мають стати принципи «водокористувач платить» і «забруднювач платить», а також врахування фінансових, екологічних та ресурсних витрат.

Наразі рівень відшкодування витрат на водні послуги становить не більше 30%. Серед ключових проблем — неповний облік водокористування, критично недостатнє фінансування заходів ПУРБ, недосконалість екологічного оподаткування та відсутність спеціального механізму для залучення довгострокових інвестицій у водоохоронні заходи.

Стратегія передбачає конкретні зміни. До 2033 року планується підвищити рівень відшкодування витрат до 40%, забезпечити автоматизований облік 90% загального водокористування та створити Національний інвестиційний фонд розвитку водного сектору для цільового спрямування коштів на водоохоронні заходи та можливості залучення додаткових інвестицій.

Під час воркшопу також представили практичний досвід Румунії у фінансуванні водного сектору та впровадженні водних директив ЄС. Окремим важливим результатом заходу стало визначення напрямів подальшої співпраці з європейськими та міжнародними партнерами. Йдеться про поєднання українських пріоритетів із доступними фінансовими інструментами, міжнародною експертизою та практичними механізмами реалізації інвестиційних проєктів.

«Для України надзвичайно важливою є підтримка європейських партнерів і можливість використовувати досвід держав-членів ЄС. Фінансово стійкий водний сектор — це послідовна професійна робота, яка потребує відповідних механізмів, практичних пілотів та підтримки партнерів. Наша мета напрацювати таку модель відшкодування витрат за водні послуги, яка відповідатиме і українським умовам і водночас забезпечить виконання наших європейських зобов'язань», — акцентувала заступник Міністра економіки та довілля України Ірина Овчаренко.

Водночас вона додала, що необхідно створювати стійкі економічні механізми, які дозволять залучати більше коштів у водний сектор, поєднувати державне та місцеве фінансування,

ресурси міжнародних фінансових організацій та інші інвестиційні джерела, спрямовуючи їх на конкретні природоохоронні, відновлювальні та інфраструктурні заходи.

У заході взяли участь представники українських державних інституцій, Представництва Європейського Союзу в Україні, ОЕСР, Європейського інвестиційного банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, професійних асоціацій та наукових установ.

Воркшоп був спрямований на визначення практичних фінансових рішень для реалізації водної політики та переходу від визначених потреб до конкретних інвестицій і заходів.

Довідково

EU4Green Recovery East — регіональна програма ЄС, спрямована на підтримку країн Східного партнерства у переході до більш зеленої, стійкої та конкурентоспроможної економіки. Один із ключових напрямів програми — управління водою як критично важливим ресурсом. Програму реалізує міжнародний консорціум на чолі з Агентством з охорони довкілля Австрії (UBA) за участю Expertise France/OiEau, ОЕСР, ЄЕК ООН та ЮНІДО.

<https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-napratsovuie-novi-mekhanizmy-finansuvannia-vodnoho-sektor-u-vidpovidno-do-ievropeiskykh-pidkhodiv>